



Kempton, Nr. 272/1060/

Pirmadienis, 1948, XI. 29

- IŠVYKSTANT PROF. STP. KOLUPAILIAI su p. J. Kolupailiene į JAV vakar per aktualijas valgyklos salėje, kur susirinko gausiai kolonijos gyventojų, buvo atsisveikinimas. Komiteto ir mūsų bendruomenės vardu atsisveikindamas su išvykstančiais, komiteto pirm. N. Tautvilas paminėjo žymius profesoriaus nuopelnus mūsų kolonijai Kemptene, kur jis, vienas iš pirmųjų atvykęs, yra buvęs pirmuoju mūsų komiteto pirmininku ir per ketverius su viršum metų jos labai daug dirbęs, ypač švietimo srityje paskaitomis ir kursais, tarp kitko suorganizuodamas aukštusius technikos kursus. Ponios Kolupailienės nuopelnas, ypač tas, kad ji auklėjo mūsų jaunuomenę muzikos menui su pasiaukojimu mokydama skambinti piano. Pirmininkas išvykstančiam prof. Kolupailai ir poniai įteikė kolonijos vardu adresą, nupieštą dail. K. Rutkausko, mūsų odininkų darbo pinigine ir gėlę, palinkėjęs jiems sėkmės Amerikoje, kol galės sugrįžti į laisvą tėvynę. Tai žmogus, prieš kurį turime lenkti galvą, - pareiškė prof. J. Šimoliūnas, atsisveikindamas LISU vardu, kuriai suorganizuoti prof. Kolupaila daug yra prisidėjęs ir sėkmingai jai vadovavęs kaip centro valdybos pirmininkas. Trumpai paminėjo prof. Kolupailos kaip mokslininko ir visuomenininko nuopelnus Lietuvoje, taip pat ir tai, kad jis čia, Kemptene galėjo sėkmingai dirbti mokslinį darbą Ott hidrometrijos instrumentų firmoje. Jam visos partijos buvo vienodos, jis visur pritaipo ir dirbo. Jis ir Amerikoje bus nenuorama, - pažymėjo prof. Šimoliūnas. Linkime dirbti visur, bet daugiausia dėl to, kad būtų išlaisvinta Lietuva, - palinkėjo Aukštųjų Technikos Kursų buv. klausytojų vardu Urbutis, kartu su Kleinu įteikdamas dovanėlę - log. linuotę. Pagaliau paskutinį kartą, būdamas Kemptene, mūsų kolonijai tarė žodį prof. Kolupaila. Gyvai prisiminė nuo savo atvykimo 1944 m. rugpiučio 1 d. ligi šiol Kemptene pergyventas dienas. Nors laikai buvę sunkūs, bet kolonija parodžiusi aukštą moralę ir išlaikiusi gerą vardą. Jis stengsis bendruomenėje palaikyti gerą nuotaiką. Amerikoje jo laukia daug darbo - ne tik mokslinio, bet ir visuomeninio. Rūpinsiąs visa daryti, kad greičiau būtų vykdomas DP istatymas, kurį dabar trukdanti "juodoji ranka". Profesorius ypač pabrėžė jaunimo ugdymo reikala. Linkėjo ir toliau išlaikyti gerą kolonijos vardą, kurį vertina net vokiečiai. Linkėjo sekti savo pavyzdžiu - keliauti, kur imanoma, nes lietuviai niekur nežūva. Dėmimui, ligi pasimatyme pradžioje imigracijoje, o paskui laisvoje tėvynėje, kempteniečių suvažiavime Vilniuje ar Kaune, - baigė profesorius savo žodį. Vakarykščiose aktualijose tarp kitko J. Tijūnėlis plačiau pagvildeno Kinijos įvykius.

- MŪSŲ KULTŪROS pagrindams gresia pavojus, - sakė šeštadienį savo paskaitoj apie kultūrą ir politiką Dr. G. Valančius, iškeldamas kultūros primatą prieš politiką. Mums visiems tenką sielotis, kad nesugriūtų mūsų lietuviškosios krikščioniškosios kultūros pagrindai. Tenką kovoti prieš kiekvieną bandymą pažeisti šiuos kertinius mūsų kultūros pradus. Į politiką reikia žiūrėti iš kultūros žvilgsnio. Ji turinti būti palenкта kultūrai. Be to, į politiką turi eiti tik sąžiningi, nepaperkami žmonės. Mūsų tarpusavio santykiams yra būtina tolerancija. Ji yra sąlyga mums išlikti. Lietuvio reikė lietuviai turi būti visiems bendras istatymas. Gyvoje diskusijoje tais klausimais pasisakė prof. Šimoliūnas, Dr. Kaškelis, dipl. inž. Daukus,

J.Tijūnėlis, A.Radžius ir dir.Zalubas. Diskusijas pravedė ir svečiui už paskaitą padėkojo kom.pirmininkas N.Tautvilas.

- PER AMERIKIEČIŲ RADIJĄ /AFN/ vakar 12.15 val. buvo transliuota muz. Armono čelo solo įgrotos plokštelės. Amerikiečių radijas kiekvieną sekmadienį tuo laiku transliuoja internacionalinio orkestro ar jo solistų įgrojimus. Netrukus laukiama dar kartą muz.Armono įgrojimų transliacijos, o taip pat čelisto Sauliaus ir prof.Ružickio. Vakar internacionalinis orkestras Mūnchene davęs viešą koncertą, kuris taip pat įregistruotas į plokšteles.

- PAMEČIAU PINIGINĘ su pinigais. Radusį maloniai prašau gražinti virtuvėn. Jn.Skladaitis.

- FOTOGRAFIJAS DOKUMENTAMS greitai ir pigiai atlieka V bloke Daugėla ir Urbutis.

- SMARKIOS KOVOS, pagal paskutinius pranešimus iš Kinijos, vykstančios prie svarbaus geležinkelio punkto Peng Pu, pusiaukelio tarp Sučau ir Nankingo. Peng Pu yra apie 150 km nuo Nankingo. Apsuptoji Sučau igula dar tebesilaikanti. Siaur.Kinijoje vyriausybės kariuomenė pasiekusi laimėjimo vietovėje į šiaurę nuo Pekingo. Priekiniai komunistų daliniai ten esą apie 30 km nuo miesto. Komunistai esą taip pat už 40 km nuo Tientsino. Nauju Kinijos min.pirmininku penktadienį paskirtas legislatyvinės tarybos pirmininkas Dr.Sun Fo. Iki praėjusių metų kovo mėn. jis yra buvęs min.pirmininko pavaduotoju. Vyriausybė vakar nutarusi krašto sostinę iš Nankingo perkelti į vakarus ir užblokuoti visus komunistų užimtus uostus. Ponia Čiangkai-šek vakar amerikiečių jūrų laivyno lėktuvu išskrido į JAV asmeniškai prašyti pagalbos Kinijai. Trečiadienį ji jau būianti Vašingtone./BBC-D, Bero, Mohn, "AT"/

- ORINIO-TILTO PASIŠEKIMU Vakarų sąjungininkai dabar yra visiškai įsitikinę ir jie gali garantuoti, kad tiekimai yra užtikrinti visą žiemą. Dėl to jau dabar esąs galimas papildomas paskirstymas šeimoms anglių, o sausio mėn. busią taip pat galima išdalinti 25.000 t, - pareiškė vakar gen.Clay, pažymėdamas, kad kiekvienas svaras maisto ir kiekvienas maišas anglių esąs smūgis blokada. Vakar, nežiūrėję miglos, kas penkios minutės Berlyne nusileisdavo lėktuvai. Vakar Berlyno priešrinkiminiuose susirinkimuose kalbėjo eilė žymių Vakarų Vokietijos politikų. Berlynan sugrįžusi vyr.burmistras Schröder vakar pareiškė, kad rinkimai vakariniuose sektoriuose nereiškia Berlyno suskaldymą. Rinkimai reiškia sukūrimą laisvos, nekliudomos administracijos. Po rinkimų ji tikisi savo pareigas eiti, kaip ir anksčiau, sovietų sektoriuje. Vieną LDP susirinkimą prancūzų sektoriuje bandžiusi sukliudyti komunistų grupė. Tačiau išsikišusi policija atstatė tvarką. SPD kalbėtojas Neumann raginęs visus berlyniečius gruodžio 5 d. dalyvauti rinkimuose, kad parodyti, jog Berlynas neturi nieko bendro su komunizmu. Berlyno SED savo susirinkime vakar priėmė nutarimą, kuriame reikalaujama tuojau paleisti magistratą ir sudaryti naują miesto administraciją. SED kreipiasi į vakarinių sektorių gyventojus, ragindama nedalyvauti rinkimuose. Jų pirmininkas Jendretzký pareiškęs, kad magistratas teoretiškai tebeegzistuoja, bet praktiškai jau ne. Už Berlyno suskaldymą vakarinių sektorių politikai turėsia ateityje atsakyti. Netrukus Berlynas bus prieš sprendžiamus uždavinius, kurie pakreipsią jo likimą. Vienas rusų karininkas Reuterio korespondentui patvirtinęs, kad šeštadienį Karlshorste, vyr.rusų būstinėj, buvo sukviesti rusų zonos vokiečių politikai, kuriems Sokolovskis uždraudęs vesti savarankią politiką. Komunistai esą prieš garbingą uždavinį, nes jie vieni nešą laisvės vėliavą. Dr.Bramuglia Paryžiuje vakar tęsė pasitarimus dėl Berlyno ginčo likvidavimo. Jis kalbėjosi su Višinskiu./BBC, Mohn/